LÆSEGUIDER
til børnehaveklassen

Solstrålebøgerne TRIN 2
af Lis og Torben Pøhler

Forlaget Pøhler, 2018
ISBN 978-87-93740-17-4

Pøhler

Balanceret læseundervisning fra starten

Forord

Læseguiderne er tænkt som guider i bogstavelig forstand. De kan give dig inspiration til din undervisning i børnehaveklassen. Du kan vælge at følge guiderne slavisk fra den ene ende til den anden, du kan også vælge at pille ideer ud hist og her og så bruge bøgene, sådan som det nu passer bedst til dig, din undervisning og dine elever.

Bøgerne til Trin 2 har to linjer på hver side. Ligesom i bøgerne til Trin 1 er der fast sætningsstruktur. På Trin 2 er der udskiftning af to eller tre ord pr. side – og igen er sidste side en undtagelse.

På indersiderne af bøgerne kan du se forslag til, hvilke aspekter af de fem faglige kernekompetence-områder, du kan arbejde med til hver enkelt bog. Men man kan altså ikke nå det hele hver gang, det er nødvendigt at prioritere. De fem kompetenceområder, som udgør fundamentet i den balancerede læseundervisning er:

- **Sproglig opmærksomhed**
- **Fonologisk opmærksomhed**
- **Ordforråd**
- **Forståelse**
- **Automatisering**

Til hver bog er der forslag til, hvordan du kan arbejde med udvalgte aspekter af de fem kompetenceområder. Vi har valgt en rækkefølge til præsentation af bøgerne. Der vil i guiderne fra tid til anden blive trukket tråde tilbage til de bøger, som allerede er gennemgået, således at det, der er lært i arbejdet med én bog, bliver repeteret og bragt i anvendelse igen i en efterfølgende bog.

Til alle bøgerne er desuden udarbejdet ark til puslehistorier, som du kan downloade fra **www.poehler.dk.** Herfra kan du også downloade klippeark med de 120 hyppigst forekommende ord.

Vi foreslår, at du arbejder med bogen tre gange sammen med dine elever. Til hver bog er derfor udarbejdet en læseguide, som består af fire sider: en forside og én side til hver af de tre undervisningsgange.

Forside Her kan du se, hvilke fokusområder der trækkes frem i guiden, og hvad du evt. skal huske at have med til undervisningen

1. gang Guide til, hvordan du kan introducere bogen

2. gang Inspiration til, hvordan du kan arbejde med fx bogstaver, ord eller tegn i bogen

3. gang Ideer til, hvordan bogen kan bruges som udgangspunkt for skriveopgaver, nu hvor eleverne er blevet fortrolige med indholdet og selv kan læse bogen.

Vi regner med, at der er en tegne-/skrivebog til hver elev. Bogen er et almindeligt ulinjeret kladdehæfte, hvor eleverne kan skrive bogstaver og ord, tegne ting og lime brikker fra puslehistorierne ind i. Vend kladdehæftet, så bliver sidebredden større og længden mindre. Det er det bedste format for elever i den alder. Husk også at instruere om skriveretning; man starter altid foroven, når man skriver bogstaver.

Rigtig god fornøjelse!

Brøndby oktober 2018
Lis og Torben Pøhler

Indhold

Hvor gemmer den sig? Side 3

Jeg danser med abe Side 7

Jeg får øje på et ansigt Side 11

Jeg skal op Side 15

Lavet af sand Side 19

Min milkshake Side 23

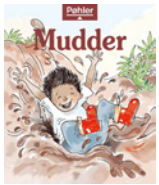

Mudder Side 27

Op og ned Side 31

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

BØGER TIL TRIN 2

1. **Hvor gemmer den sig?**
2. **Jeg danser med en abe**
3. **Jeg får øje på et ansigt**
4. **Jeg skal op**
5. **Lavet af sand**
6. **Min milkshake**
7. **Mudder**
8. **Op og ned**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Genkende lyden /s/
- **Fonologisk opmærksomhed**
  Forbinde bogstavet s med lyden /s/
- **Ordforråd**
  Genkende de højfrekvente ord:
  hvor, den, ikke, i, sig
- **Forståelse**
  Kendskab til betydning af tegnene: punktum, … , udråbstegn og spørgsmålstegn

  Inddrage elevernes egen viden om, når noget bliver væk
- **Automatisering**
  Kan pege i teksten ord for ord ved læsning

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne/skriveopgaver

Du skal bruge puslehistorie: *Hvor gemmer den sig*, sakse og lim. Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

Nu skal vi læse en bog, som hedder ***Hvor gemmer den sig?*** **(Peg på ordene, mens du læser)**. *Den handler om en pige. Se på bogens forside. Hvordan tror I, pigen har det? Ja, hun ser lidt trist ud. Måske bekymret. Hvad kunne der være i vejen, når bogen hedder* ***Hvor gemmer den sig?*** *Måske er noget blevet væk. Hvad mon det kan være?*

Vend bogen om og vis bogens bagside.

Kig på billederne. Hvor er pigen? Hun sidder i sin seng. Mon hun leder efter noget? Hvor leder hun på billede A … B, C, D ?

Få eleverne til at fortælle, hvad der sker på billederne.

På billederne B og D **(peg)** *ser det ud som om, hun smiler. Hvorfor mon hun smiler? Under billederne står: Find den rigtige rækkefølge. Når vi har læst bogen, så skal vi prøve, om vi kan finde den rigtige rækkefølge.*

Gad vide, hvad hun leder efter? Nu skal vi læse bogen. Nu bladrer jeg til side 1. Her sidder hun i sin seng. Hvad tror I, der står over billedet? Ja, der står det samme som på bogens forside.

Vis side 2 og peg på ordene, mens du læser.
Fortsæt på samme måde, men stop når I har læst side 14.

Nu mangler vi kun sidste side i bogen. Hvad mon der sker? Hvor vil hun nu lede? Hvordan ser hun ud i ansigtet? Hvordan tror I, bogen ender?

Lad eleverne komme med et par gæt. Kig derefter på side 16. Læs teksten og tal om billedet, og om hvordan det passede til elevernes gæt.

Giv eleverne hver en bog

Lagde I mærke til, at der var to linjer på hver side i bogen? Hvordan gør man så, når man læser? Lad os lige kigge på side 2. **(Læs og peg: Den gemmer sig ikke)** *Hov nu er linjen slut, hvor skal jeg så læse? Rigtigt: Jeg skal ned på næste linje og læse* ***under puden****. Hvad gør jeg så nu? Rigtigt: Jeg bladrer om på næste side. Hvor skal jeg starte?*

Læs side 4 på samme måde. Sørg for, at eleverne har forstået, hvordan man skifter linje. Måske skal I læse flere sider på den måde, måske kan de selv læse videre.

Nu skal I selv prøve at læse bogen. Kan I huske, hvad bogen hedder? … Det er flot.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Hvor er I bare dygtige! Lad os lige kigge på bogens bagside. Kan I huske, hvad hun først gjorde? Ja, det er D. Hvad tror pigen? Ja, at den gemmer sig under puden. Hvilket billede kommer så? Ja, C. Hvad tror pigen? Og så kommer billede A. Til sidst kommer billede B. Hvorfor mon pigen nu ser glad ud?

Jeg havde i hvert fald ikke gættet, at det var en kæmpestor dinosaur, der var blevet væk! Jeg synes, det er en sjov slutning. Synes I også det? Hvorfor er den egentlig sjovt?

2 Arbejd med fokusområde: bogstavet s

Giv eleverne hver en bog.

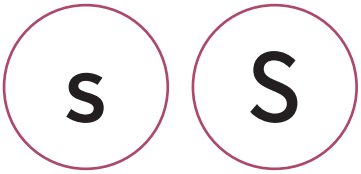

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Jeg tænker på, om I har haft ting derhjemme, som blev væk, og hvor I tænkte: Hvor gemmer den sig? Har I prøvet det?

Lad eleverne fortælle om nogle erfaringer med at lede efter forsvundne ting.

Nu skal vi læse bogen sammen. Hvad er det, I skal huske? Ja, at pege på ordene, mens I læser.

I læser nu hele bogen igennem.

Prøv så lige at vende tilbage til side 6. Her står et ord, som starter med lyden ***/s/****.* **(sig lyden tydeligt)***. Er der en af jer, der kan gætte, hvilket ord jeg tænker på? Ja,* ***skoen****. Prøv at sige ordet i kor med tydelig* ***/s/****. Er der en af jer, som kender bogstavet? Ja,* ***s****. Bogstavet hedder* ***s*** *og siger* ***/s/****. Se så lige på næste side. Hvilket af ordene på denne side starter med* ***/s/****. Rigtig* ***sokken****. Vi siger lige ordet i kor. Kan I huske, hvor dinosauren gemte sig? Ja, rigtigt under sengen. Hvem vil gætte på, hvad sengen starter med?* **(sig /s/ tydeligt, når du siger sengen)***. Fint, vi ser side 16. Ja, peg på* ***s*** *i sengen. Fint.*

Er der andre ord i bogen, som starter med ***s****? (ordet* ***sig*** *står på forsiden og på alle siderne). Der er også et ord i bogen, som gemme et* ***s****. Kan I finde det? Sæt en finger foran og en anden finger bagved ordet, så man tydeligt kan se det. Prøv at sige ordet, så jeg tydeligt kan høre s'et:* ***æsken.***

Nu skal I læse bogen igen med hviskestemme eller stillestemme. Jeg vil komme rundt og høre hver af jer. Husk at I skal pege på hvert ord, som I læser.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Tegne-/skrivebog

Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. I skal både tegne ting, der starter med ***s*** *og ting, der gemmer* ***s****. Sæt ring rundt om de ting, der gemmer* ***s****. I må også meget gerne prøve at skrive ordene. I kan jo kigge i bogen. Der står både ord, der starter og gemme* ***s****. Måske tegner I også ting, der både starter med* ***s*** *og gemmer* ***s****? Så skal I sætte kryds ved tegningen.*

3 Med bogen som udgangspunkt for skriveopgave

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? I dag skal vi prøve at skrive nogle sætninger fra bogen med ordbrikker. Men først skal vi læse bogen sammen igen. Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

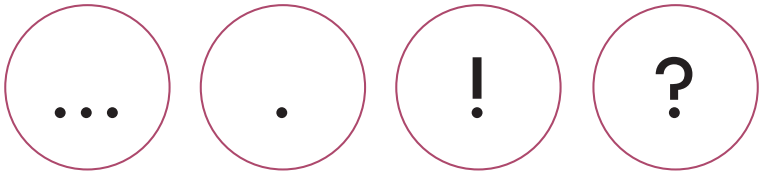

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

Puslehistorie

Del arket til puslehistorien ud.

Lad os prøve at lægge en sætning sammen.
Hvilket billede synes I, vi skal skrive om?

Vælg i fællesskab et af billederne. Læg brikkerne i rigtig rækkefølge, fx *Den gemmer sig ikke i lommen*. Tal med eleverne om læseretning.

Hvad er det nu, vi skal huske, i slutningen af hver sætning? Punktum .. ja, det er rigtigt. Kan I lægge en brik med et punktum efter sætningen?

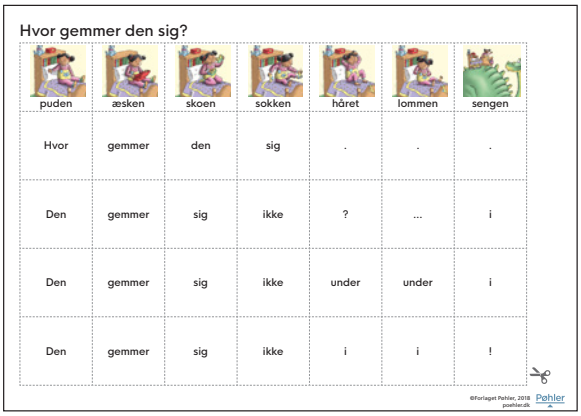

Nu skal vi prøve at skrive teksten på side 14. Kig i bogen. Sætningen slutter ikke med ét punktum, den slutter med tre punktummer! Hvad mon det betyder? Ja, det er rigtigt, det betyder, at nu kommer der en lang pause, hvor man kan tænke sig om.

Kig på side 16. Hvad slutter den sætning med? Et udråbstegn! Hvad mon det betyder? Ja, det er rigtigt, det bruger man, når der er noget, der overrasker. Og man bliver overrasket, hvis der er en dinosaur under sengen, ikke?

Lad os så lige kigge på forsiden, for der er også et tegn. Hvad er det? Rigtigt, det er et spørgsmålstegn. Det bruger man, når man spørger om noget. Hvad spørger pigen om? Det er flot, I er virkelig dygtige til at læse og skrive med ordbrikker.

Tegne-/skrivebog

Nu skal I skrive en sætning i jeres tegne-/skrivebog. I må gerne lime ordbrikkerne ind, I må også gerne skrive ordene af, hvis I hellere vil det. I må selv bestemme, om I vil bruge et billede fra bogen, eller om I selv vil tegne noget, som er blevet væk for jer.

Nu skal I slutte af med at læse jeres sætninger for hinanden.

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

BØGER TIL TRIN 2

1. **Hvor gemmer den sig?**
2. **Jeg danser med en abe**
3. **Jeg får øje på et ansigt**
4. **Jeg skal op**
5. **Lavet af sand**
6. **Min milkshake**
7. **Mudder**
8. **Op og ned**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Genkende lyden /u/
- **Fonologisk opmærksomhed**
  Forbinde bogstavet u med lyden /u/
- **Ordforråd**
  Ord, der fortæller om en handling
  Genkende de højfrekvente ord:
  jeg, med, en
- **Forståelse**
  Genfortælle historien ud fra billederne
  Inddrage egen viden om at være aktiv
- **Automatisering**
  Kan pege i teksten ord for ord ved læsning

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne/skriveopgaver

Du skal bruge puslehistorie: *Jeg danser med en abe*, sakse og lim. Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

Nu skal vi læse en bog, som hedder ***Jeg danser med en abe.*** **(Peg på ordene mens du læser).** *Prøv at kigge på billedet. Hvad kan I se? Passer det med bogens titel? Vi kan bruge tegningerne til at gætte ord og handling.*

Vend bogen om og vis bogens bagside.

Hvad laver pigen? Hvad laver pigen sammen med frøen? **(sjipper)** *Hvem svømmer sammen med pigen? Hvad gør pigen på de to sidste billeder?* **(danser og løber)**

Gå nu til titelbladet.
Peg på ordene over tegningen og læs.

Her står jo det samme som foran på bogen, men danser pigen med aben? Hvad gør hun? Hvad kan man se på billederne på gulvet? Det kan være, vi møder dyrene i bogen. Nu skal jeg læse bogen, og I skal følge godt med, når jeg læser og peger. Se også på billederne.

Vis side 2 og peg på ordene, mens du læser.
Fortsæt på samme måde på de næste sider, men stop, når du har læst side 14.

Lad os lige kigge på billedet. Der er to skilte. Ved I, hvor pigen er? **(Måske kan de kende ordet Zoo?)** *På det bageste skilt står der "Legeplads". Men hvad er det, pigen gør? Ja, hun skriver til en ven. Hvordan tror I, bogen ender?*

Lad eleverne komme med et par gæt. Gå videre til side 16 og tal om billedet.
Tal også om, hvad pigen mon har skrevet til sin ven.

Lagde I mærke til, at der også var to linjer på hver side i denne bog? Kan I huske, hvad man gør, når man læser?

Læs en side eller to, hvor eleverne peger i teksten, mens I læser.

Giv eleverne hver en bog

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Kan I huske, hvad bogen hedder? Ja det er flot. I skal pege på ordene, mens I læser. Prøv så at læse og pege på ordene på titelbladet side 1. Nu læser vi side 2. Kan I pege på ordene i jeres bog og læse sammen med mig? Jeg sjipper med en… hvad skal jeg læse? …frø, ja rigtigt.

Nu skal I begynde forfra med bogen. I skal hver især læse med stille stemme og pege på ordene, I læser.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Hvor er I bare dygtige! Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

2 Arbejd med fokusområde: bogstavet u

Giv eleverne hver en bog.

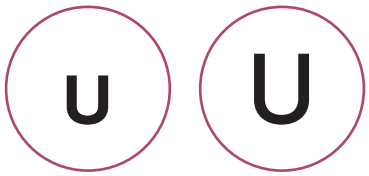

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om?

Prøv at kigge på bagsiden? Jeg læser nu de ord, der står under de fire små billeder **(Husk at pege)**. *Hvad skal jeg mon læse i stedet for stregen ved billedet med frøen? Rigtigt,* ***jeg sjipper****. Nu læser jeg videre:* ***med en*** *___ hvad skal jeg mon læse i stedet for den streg?* ***frø****! Ja, rigtigt. Så prøver vi billedet ved siden af med flodhesten.*

Gennemgå alle fire eksempler på samme måde.

Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Husk I skal pege på ordene, mens vi læser, så I ved, hvor ordene står.

Læs bogen sammen med eleverne.

Nu skal I finde side 6. Hvilket dyr hopper pigen med? Rigtigt: en kænguru. Sig ordet langsomt efter mig. Der er to af de samme lyde i ordet. Er der en, som kan gætte på de to ens lyde – de kommer sidst i ordet? Ja ***/u/*** *guru .. er der en, der kender navnet på det bogstav, som siger* ***/u/****. Fint, ja bogstavet hedder* ***u*** *og lyder sådan* ***/u/****.*

Lad os kigge på næste side. Hvad er det for et dyr? Kan I finde ordet hund? Prøv at pege på ordet. Kan I høre et ***/u/****…. Hvor er lyden – bogstavet? Peg på det – sæt en finger foran og en anden finger bagved bogstavet. Fint, hvor er I dygtige og opmærksomme.*

Nu skal I prøve at læse bogen igen og skiftes til at læse en side med ord. I skal læse med stille stemme.

Lad eleverne læse bogen for hinanden to og to

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Tegne-/skrivebog

Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. Nu skal I tegne en ramme på siden, som om det er et billede. Heri skal I tegne jer selv eller en anden, som gør det samme, som pigen gør med et af dyrene. Under tegningen kan I skrive fx Amalie sjipper med en ven.

3 Med bogen som udgangspunkt for skriveopgave

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? I dag skal I starte med at læse bogen for hinanden to og to. Kig godt på billederne og peg på ordene, mens I læser.

jeg med en

Puslehistorie

Del puslehistorien ud.

Flot læst! Nu skal vi prøve at lave nye sætninger med ordene fra bogen. I skal prøve at skrive: Jeg danser med en flodhest.

Klip ordbrikkerne ud og læg dem foran på bordet. Lad eleverne gøre det samme.

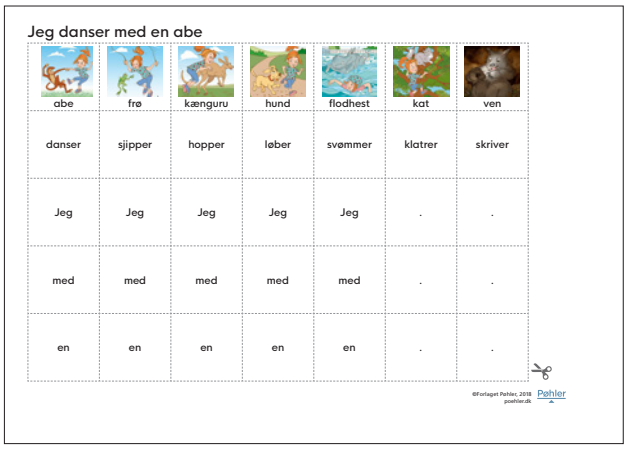

Læs den nye sætning højt i fællesskab, mens I peger på ordene

Nu må I selv bestemme, hvilken sætning I vil lave med ordbrikkerne. Hvad er det nu, vi skal huske i slutningen af hver sætning? Et punktum – ja, det er rigtigt.

Lad eleverne lægge hver en sætning

Lad eleverne læse de nye sætninger højt for hinanden

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Det er flot, I er virkelig dygtige til at læse og skrive med ordbrikker.

Tegne-/skrivebog

Nu skal I skrive en sætning i jeres tegne-/skrivebog. I må gerne lime ordbrikkerne ind, I må også gerne skrive ordene af, hvis I hellere vil det. I må selv bestemme, om I vil bruge et billede fra bogen. I må også gerne finde på en helt ny sætning.

Nu skal I slutte af med at læse jeres sætninger for hinanden.

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

BØGER TIL TRIN 2

1. **Hvor gemmer den sig?**
2. **Jeg danser med en abe**
3. **Jeg får øje på et ansigt**
4. **Jeg skal op**
5. **Lavet af sand**
6. **Min milkshake**
7. **Mudder**
8. **Op og ned**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Genkende lyden /i/
- **Fonologisk opmærksomhed**
  Forbinde bogstavet i med lyden /i/
- **Ordforråd**
  Genkende de højfrekvente ord: *jeg, et, får, i, på*
- **Forståelse**
  Inddrage elevernes egne historier om fantasi og virkelighed

  Brug af kursiv i ordene *dit* og *mit*
- **Automatisering**
  Kan pege i teksten ord for ord ved læsning

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne/skriveopgaver

Du skal bruge puslehistorie: *Jeg får øje på et ansigt*, sakse og lim. Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

I dag skal vi læse en bog, som hedder ***Jeg får øje på et ansigt****. Hvorfor mon bogen hedder sådan? Prøv at gætte.* **(Eleverne kan ikke se det ud fra forsiden, men lad dem komme med nogle gæt)**. *Lad os se, om vi kan få lidt hjælp fra bogens bagside.*

Læs ordene under billederne, husk at pege på ordene.

Hvem kan få øje på et ansigt? Hvilke dyr er der mon øverst og nederst? Er det let at se ansigterne? Nej, det er skjult bag blade og grene.

Bogen handler om at finde ansigter, hvor der ikke er nogle virkelige ansigter. Lad os prøve at læse den sammen.

Vis nu titelbladet.

Her står det samme som på bogens forside. Der er mange ord! Hvem kan huske, hvad der stod? **(Peg på ordene mens I læser)** *Ja, det er fint. Nu læser jeg videre, så må vi se, hvad der er for nogle ansigter, drengen får øje på.*

Læs bogen og tal om billederne. Hvor er ansigtet?
Hvem er jeg-fortælleren i bogen? Hvordan kan man vide, at det der drengen? (han peger). Fortsæt på samme måde på de næste sider. Husk at lægge tryk på ordene *mit* og *dit*, som står i kursiv. Stop, når du har læst side 14.

Hvordan tror I, bogen ender?

Lad eleverne komme med et par gæt. Læs teksten side 16 og sammenlign bogens slutning med elevernes gæt.

Lagde I mærke til, at der igen var to linjer på hver side i denne bog? Kan I huske, hvad man gør, når man skal skifte linje, mens man læser?

Læs en side eller to, hvor eleverne peger i teksten, mens I læser.

Giv eleverne hver en bog

Nu skal I selv prøve at læse bogen. Kan I huske, hvad bogen hedder? … ***Jeg får øje på et ansigt*** *.. ja det er flot. Nu læser jeg side 2, mens jeg peger på ordene. Kan I pege på ordene i jeres bøger og læse sammen med mig?*

Læs hele bogen på denne måde.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Hvor er I bare dygtige! Nu læser vi bogen sammen igen. Husk at pege på ordene, mens vi læser. Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

2 Arbejd med fokusområde: bogstavet i

Giv eleverne hver en bog.

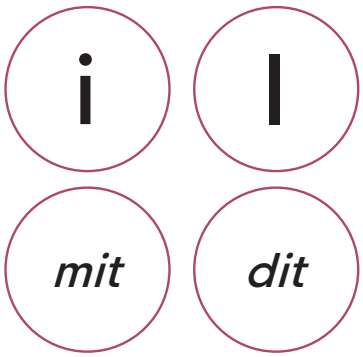

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen.

Husk I skal pege på ordene, mens vi læser, så I ved, hvor ordene står. Vi starter med bogens forside.

Gå nu tilbage til side 10.

*Lagde I mærke til, hvad skete der, mens jeg læste? Jeg læste et af ordene på en særlig måde? Læs sætningen igen. Ja, det var ordet **mit** jeg sagde på en anden måde. Prøv lige at se ordet* **(Peg på ordet mit).**

Kan I se, at det er skrevet anderledes end de andre ord? Bogstaverne står lidt på skrå. Vi siger, at ordet står i kursiv. Når ordet står på den måde, så ved jeg, at jeg skal lægge tryk på ordet, når jeg læser.

*Gentag sætningen med tryk på ordet **mit**. Læs sætningen i kor og peg på ordene, mens I læser.*

Er der andre steder i bogen, hvor der er skrevet med kursiv?

Læs side 12 og side 16 igen med tydeligt tryk på ordet *dit*.
Læs bogen sammen. Husk at eleverne skal pege i deres bog for hvert ord, der læses.

*Det var bare rigtig fint. Det var flot, I huskede at sige ordene **mit** og **dit** med tryk. Nu vil jeg gerne have, at I finder side 4 og 5. Hvis I ser på side 4, er der et kort ord, som kun er et eneste bogstav. Prøv lige at finde det og sæt en finger før og en finger efter ordet. Rigtig fint. Hvad hedder ordet? Ja, **i** – hvad hedder bogstavet? Det hedder også **i.** Et enkelt bogstav kan også være et ord. Prøv at sige lyden efter mig **/i/** - fint. Kig på side 8. Hvem kan finde ordet **i**? Fint, sæt en finger før og en finger efter ordet.*

*Nu skal I bladre til side 10. Hvem kan finde ord med bogstavet **i**?*

I ordet *mit* lyder *i*, som */i/*, mens det i ordene ansigt og vindue lyder mere som */e/*.
Benyt lejligheden til at tale om, at bogstaver kan lyde forskelligt i forskellige sammenhænge.

*Nu skal vi på jagt i bogen efter flere ord, der begynder med eller gemmer **i**.*

Gennemgå bogen side for side. Tal hver gang om *i* lyder som */i/* eller som */e/*
Ordet ansigt går igen på næsten alle sider. Her lyder *i* som */e/*
***i* lyder også som */e/* i ordene klinten (side 6), vinduet (side 10), slik (side 11)**
***i* lyder som */i/* i ordene mit (side 10), is (side 11 og 14), isen (side 12), dit (side 12 og 16).**

Nu skal I læse bogen for hinanden to og to. Husk at lægge tryk på de ord, som er skrevet med kursiv.

Lad eleverne læse bogen to og to og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

3 Med bogen som udgangspunkt for skriveopgave

Da vi startede med bogen, kunne vi ikke se på bogens forside, hvad bogen handlede om. Vi fik lidt hjælp fra bogens bagside. Nu har vi også læst bogen, så nu ved vi meget mere. Hvem vil fortælle, hvad bogen handler om? Ja, det er rigtigt. Den handler om en dreng, som kan se ansigter forskellige steder. Og manden får isen i hovedet til sidst – det er også rigtigt. Vi starter med at læse bogen sammen. Husk at pege på ordene.

jeg får på et i

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Puslehistorie

Del puslehistorien ud. Læg en sætning sammen med hele gruppen. Husk punktum til sidst. Lad eleverne læse sætningen højt, mens de peger på ordene et ad gangen.

I dag skal vi prøve at lave nye sætninger med nogle af ordbrikkerne. Jeg kan fx lægge denne sætning: ***Jeg får øje på isen****.*

Læs sætningen sammen med eleverne, peg på ordene mens I læser.

Kan I finde på andre sætninger?

Lad eleverne tale sammen om andre sætninger, som kan dannes ud fra ordbrikkerne.

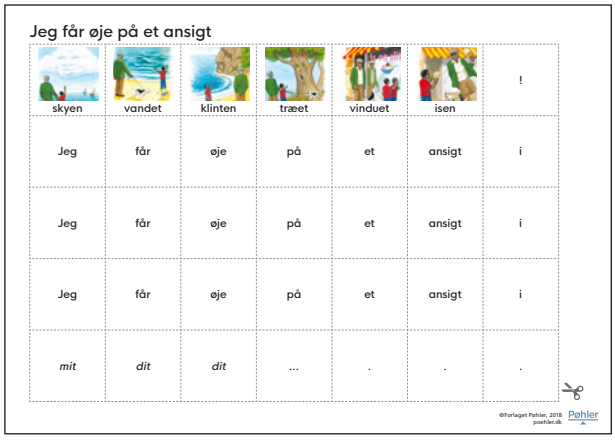

Tegne-/skrivebog

Nu skal I skrive en af jeres nye sætninger i tegne-/skrivebogen. I må selv bestemme, om I vil skrive ordene af eller lime ordbrikkerne ind. Bagefter skal I læse jeres nye sætninger for hinanden.

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

BØGER TIL TRIN 2

1. **Hvor gemmer den sig?**
2. **Jeg danser med en abe**
3. **Jeg får øje på et ansigt**
4. **Jeg skal op**
5. **Lavet af sand**
6. **Min milkshake**
7. **Mudder**
8. **Op og ned**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Ord er rimer på op
  Sammensatte ord
- **Fonologisk opmærksomhed**
  O med lyden [ˈʌ] som i op
- **Ordforråd**
  Bogens indholdshold, sammensatte ord
  Genkende de højfrekvente ord:
  ad, jeg, i, og, op, ned, skal
- **Forståelse**
  Inddrage elevernes egne oplevelser
- **Automatisering**
  Kan pege i teksten ord for ord ved læsning

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne/skriveopgaver

Du skal bruge puslehistorie: *Jeg skal op*, sakse og lim. Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

I dag skal vi læse en bog, som hedder ***Jeg skal op***. **(Husk at pege på hvert ord)**. *Hvorfor mon bogen hedder sådan? Har nogen af jer prøvet en elastik som den, pigen er oppe i? Hvordan kommer man op, når man er i den? Hvad kan man ellers komme op med?*

Prøv lige at se bagsiden. **(Læs under billedet)**: *Ja, hvad skal op? Ja, en raket. Hvis man er astronaut, kan man komme op i rummet med en raket.*

Nu vender jeg tilbage til bogens forside. Kan I huske, hvad der stod? Nu bladrer jeg videre. Hvad kan I se på dette billede? En svævebane! Tror I, svævebanen er i Danmark? Nej, for der er jo ikke bjerge i Danmark. Hvad mon der står over billedet? Ja, rigtigt, der står "Jeg skal op" ligesom på bogens forside.

Læs bogen. Tal først om billedet, når du kommer til et nyt opslag. Læs derefter teksten.
Stop på side 14-15. Lad eleverne gætte slutningen.

Nu slutter teksten på næste side, men hvad tror I, den slutter med? Nu får I hver en bog, og så skal vi læse den sammen.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Hvor er I bare dygtige! Nu læser vi bogen sammen igen. Husk at pege på ordene, mens vi læser. Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

2 Arbejd med fokusområde: bogstavet o

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Husk I skal pege på ordene, mens vi læser, så I ved, hvor ordene står. Vi starter med bogens forside. Det var flot!

Læs bogen sammen. Husk at eleverne skal pege i deres bøger for hvert ord, der læses. Vend derefter tilbage til bogens forside.

*Prøv at se på ordet **op** **(peg)** og se min mund, når jeg siger den første lyd i ordet **[ˈʌ]**. Prøv at gøre det samme med jeres mund. Men er der nogen, som kender bogstavets navn? Ja, det er **o**. Prøv at sige **/o/** og **[ˈʌ]** lige efter hinanden. Hvem kan forklare, hvad der sker? Ja, den runde mund bliver en smule mere åben, og halsen bruges en smule mere. Lyden bliver en anelse dybere.*

Nu bladrer vi. Find ordet op og peg på det (en finger foran – en finger bagved). Ja, rigtigt. Læs bogen igennem og find ordet op på hver side.

På side 6 står *helikopteren*. Stop ved ordet, og få eleverne til at opdage ordet *op* inde i ordet *helikopteren*. Sig ordet tydeligt, så man kan høre ordet *op*. På side 16 står ordet *og* – her lyder *o'et* helt anderledes!

Hvor er I dygtige. Nu skal I læse bogen selv. I skal læse med hviskestemme, og hvad er det, som I skal huske med jeres finger? Ja, at pege på hvert ord, mens I læser. Jeg vil komme rundt og høre jer læse og ser, hvordan I peger på hvert ord.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Tegne-/skrivebog

*I skal skrive **op** i jeres bog. Der er mange ord, der rimer på op. Kan I komme i tanke om nogen?*
(fx bop, drop, flop, hop, kop, lop, mop, pop, sop, stop, top)

*I skal tegne eller skrive ord, der rimer på **op**. Bagefter kan I viser jeres rimord til hinanden.*

3 Med bogen som udgangspunkt for skriveopgave

Lav eventuelt en stor kopi af brikkerne rulletrappen, luftballon og rutsjebanen fra arket med puslehistorien. Eleverne skal kunne klippe de tre brikker op i rulle/trappen, luft/ballon og rutsje/banen.

rulletrappen	luftballon	rutsjebanen

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Nu skal vi læse bogen sammen igen. Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

*I bogen er tre meget lange ord, som vi skal prøve at finde: **rulletrappen**, **luftballon** og **rutsjebanen***

Tag et ord ad gangen. Find ordet i bogen og på arket med puslehistorien.

*Prøv at sige ordet **rulle-trappen**. Kan I høre, at det er sammensat af to ord? Hvilke to ord er det? Rigtigt: **rulle** og **trappen**. Hvorfor mon det hedder rulletrappen? Ja, det er, fordi det er en trappe, som kan rulle. Kig på ordet **rulletrappen** på brikken og prøv at sætte en streg, der hvor de to ord deles.*

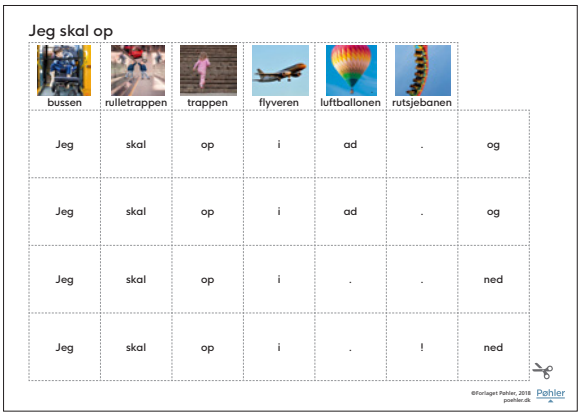

Sæt en streg på din rulletrappe-brik, så eleverne kan se, hvor ordet deles.

Klip efter stregen. Hold de to brikker i hver sin hånd, før dem sammen og dan ordet igen. Lad eleverne gøre det samme.

Gør det samme med de to andre sammensatte ord.

Tegne-/skrivebog

Nu har I klippet de tre lange ord i stykker. I skal prøve at samle dem igen og skrive dem ind i jeres tegne-/skrivebog. I må naturligvis også gerne lime brikkerne ind i stedet for. Måske kan I prøve at lave nye, sjove ord? Hvordan mon luft-trappen ser ud?

Vis med ordbrikkerne, hvordan du har lavet ordet.

Det kunne være sjovt at se tegninger af sådan én! Kan I lave andre sjove ord?

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

Bøger til trin 2

1. **Hvor gemmer den sig?**
2. **Jeg danser med en abe**
3. **Jeg får øje på et ansigt**
4. **Jeg skal op**
5. **Lavet af sand**
6. **Min milkshake**
7. **Mudder**
8. **Op og ned**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Genkende lyden /l/
- **Fonologisk opmærksomhed**
  Forbinde bogstavet l med lyden /l/
- **Ordforråd**
  Genkende højfrekvente ord:
  af, du, en, et, kan
- **Forståelse**
  Inddrage egen viden om at være med til at lave noget i sand
- **Automatisering**
  Kan pege i teksten ord for ord ved læsning

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen

2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne

3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne/skriveopgaver

Du skal bruge puslehistorie: *Lavet af sand*, sakse og lim. Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

*Nu skal vi læse en bog, som hedder **Lavet af sand.** Prøv at kigge på billedet. Hvad kan I se? Hvad er hunden lavet af? Er der noget på billedet, som ikke er lavet af sand?*

Vend bogen om og vis bogens bagside.

Hvad kan I se på billederne? Er det ikke flot? Hvad har I lavet af sand?

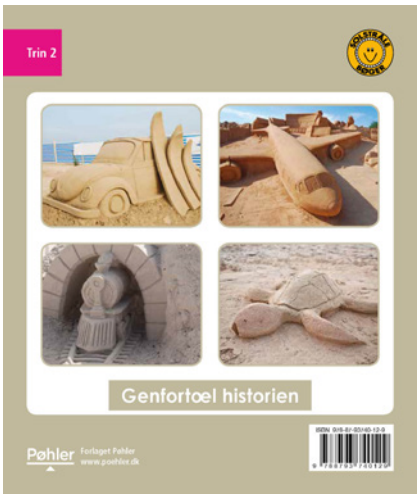

Lad eleverne fortælle om nogle oplevelser med sand.
Vis nu titelbladet.

*Hvad tror I, der står over billedet af skildpadden? Rigtigt, der står **Lavet af sand**, ligesom på bogens forside. Nu vil jeg læse bogen.*

Vis side 2 og peg på ordene, mens du læser. Fortsæt på samme måde, men stop, når du har læst side 14.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvad mon der sker?

Lad eleverne komme med et par gæt. Læs derefter på side 16. Tal om billedet.

Mon drengen selv har lavet sandslottet? Hvem kunne ellers have hjulpet? Er der nogen af jer, der har set sandskulpturudstilling? Der bruger man en særlig slags sand, som er nemmere at bygge med, end det I kender fra stranden.

Giv eleverne hver en bog

Nu skal I selv prøve at læse bogen. Kan I huske, hvad bogen hedder? … Det er rigtigt, det står øverst på bogens forside. Nu ser jeg på side 1. Der er tre ord. Kan I pege på ordene i jeres bøger og læse sammen med mig? Nu skal I læse bogen to og to.

Lad eleverne læse bogen for hinanden og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Hvor er I bare dygtige! Nu læser vi bogen sammen igen. Husk at pege på ordene, mens vi læser. Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

2 Arbejd med fokusområde: bogstavet l

Giv eleverne hver en bog.

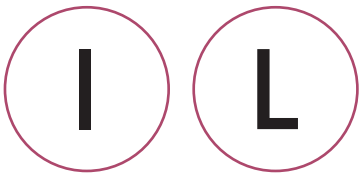

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Før vi læser bogen, skal I kigge på bagsiden. Der er fire billeder. Hvad blev bygget først? Hvem kan huske rækkefølgen? Hvem kan fortælle, hvad bogen handler om? Fint. Nu gå vi til bogens forside. Vi skal læse bogen sammen. Hvad skal vi huske, når vi læser? Ja, vi skal pege på ordene.

Læs bogen sammen. Vend tilbage til bogens forside.

Prøv at se det første ord **(peg på ordet *Lavet*)** *og se min mund, når jeg siger den første lyd i ordet.*

Vis tydeligt, hvordan du presser din tunge op i ganen for at sige /l/.

Prøv nu at gøre det samme. Prøv at sige ***lavet*** *… langsomt. Vi skal tydeligt kunne høre den første lyd. Er der nogen, der kender navnet på det bogstav, der siger* ***/l/****? Det er et* ***l****. Prøv så at se på den første side med skildpadden. Kan I finde* ***l****?*

Nu skal vi på ***l****-jagt i bogen. Nogle ord starter med* ***l****, nogle gemmer* ***l****, og nogle slutter med* ***l****. Først skal vi læse en side, så skal vi se, om vi kan finde ord med* ***l****.*

Der står *lave* på alle sider. Desuden er der bil (side 8), lokomotiv (side 10), flyver (side 12) og sandslot (side 16).

Nu kan I læse bogen for hinanden to og to.

Lad eleverne læse bogen for hinanden og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Tegne-/skrivebog

Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. I skal skrive ***L*** *på den ene side og* ***l*** *på den anden side. På L-siden skal I tegne ting eller dyr, der starter med* ***l****, på l-siden, skal I tegne ting eller dyr, der gemmer eller slutter med* ***l****. I må også gerne skrive ord og navne.*

3 Med bogen som udgangspunkt for skriveopgave

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? I dag skal vi prøve at lægge nogle af sætningerne igen ved hjælp af brikker. Men først skal vi læse bogen sammen.

af du en et kan

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

Puslehistorie

Del puslehistorien ud. Læg en sætning sammen med hele gruppen. Husk punktum til sidst. Lad eleverne læse sætningen højt, mens de peger på ordene et ad gangen.

Vi skal prøve at lave én sætning, hvor I bruger ordet et og én sætning, hvor I bruger ordet en. Hvad kan vi skrive?

Læg og læs de to sætninger sammen med eleverne, peg på ordene, mens I læser.

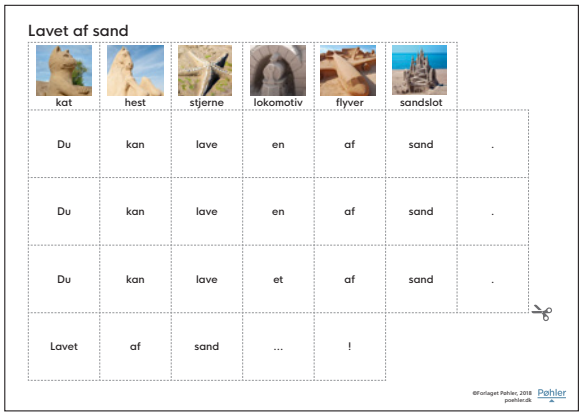

Tegne-/skrivebog

*Nu skal I lave to nye sætninger, hvor I bruger ordet **et** i den ene sætning og ordet **en** i den anden sætning. I må gerne lime brikkerne ind i tegne-/skrivebogen. I må også gerne skrive ordene. Bagefter skal I læse jeres nye sætninger for hinanden.*

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

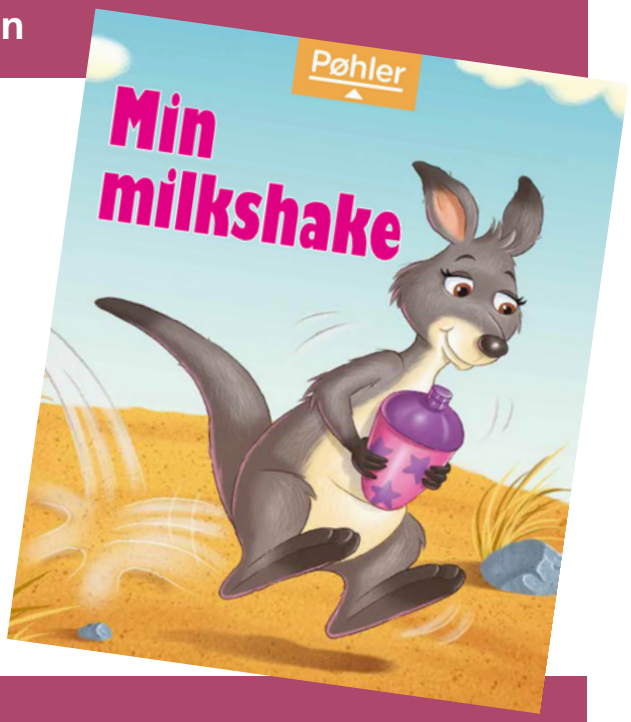

BØGER TIL TRIN 2

1. **Hvor gemmer den sig?**
2. **Jeg danser med en abe**
3. **Jeg får øje på et ansigt**
4. **Jeg skal op**
5. **Lavet af sand**
6. **Min milkshake**
7. **Mudder**
8. **Op og ned**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Genkende lydene /m/ og /æ/
- **Fonologisk opmærksomhed**
  Forbinde bogstaverne m og æ med lydene
- **Ordforråd**
  Genkende højfrekvente ord:
  en, er, der, i, min, skal, til, to
- **Forståelse**
  Bevidsthed om rækkefølge i en fortælling
- **Automatisering**
  Kan pege i teksten ord for ord ved læsning

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne/skriveopgaver

Du skal bruge puslehistorie: *Min milkshake*, sakse og lim. Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

*Nu skal vi læse en bog, som hedder **Min milkshake**. Prøv at kigge på bogens forside. Hvad kan I se? Kender I dyret? Hvad har kænguruen i hænderne? Hvad er en milkshake? Har I smagt en milkshake? Hvad kan der komme i en milkshake?*

Vend bogen om og vis bogens bagside.

Her er bogens bagside. Der er fire små tegninger. Hvad mon tegningerne skal vise os? Hvad putter kænguruen i skålen?

Ret opmærksomheden både mod frugten, der kommer i skålen, og antallet af frugter. Den viden skal eleverne bruge, når de læser bogen.

Gad vide, hvad kænguruen putter i først? Hvad tror I? Hvorfor gætter I på det?

Husk at der ikke er noget rigtigt svar lige nu.
Lad eleverne ræsonnere og lad gættene stå uimodsagte.
Der er i tegningerne ikke tydelig markering af rækkefølgen.

Nu skal vi læse bogen.

Repeter teksten på forsiden og gå derefter videre til titelbladet. Peg på ordene og læs: *Min milkshake*

Der står det samme som på bogens forside. Men vi får noget mere at vide, når vi ser på billedet. Hvad kan vi se? Gad vide, hvad der i kurven? Hvad mon det skal bruges til? Hvorfor mon kænguruen ser så glad ud?

Læs nu bogen side for side til og med side 14. Lad eleverne gætte på slutningen.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvad mon der sker?

Lad eleverne komme med et par gæt, læs derefter ordet side 16.

Der står Mums! Hvad mon det kan betyde?

Giv nu eleverne hver en bog

*Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Kan I huske, hvad bogen hedder? **Min milkshake**.. ja, det er flot. Nu læser jeg side 2, mens jeg peger på ordene. Kan I også pege på ordene i jeres bøger og læse sammen med mig?*

Læs hele bogen på denne måde.

Det var flot, at vi kunne følges ad. Nu vil jeg gerne have, at I hver sidder med bogen og hviskelæser bogen helt på egen hånd. Jeg vil liste rundt og høre jer læse og ser, at I peger på ordene, mens I læser.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

2 Arbejd med fokusområde: bogstaverne m og æ

Giv eleverne hver en bog.

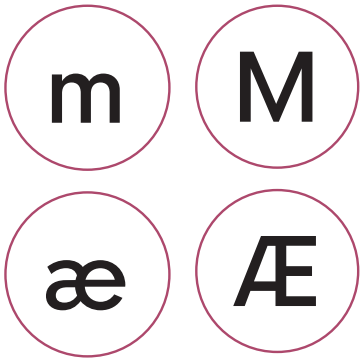

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Prøv nu at kigge på bagsiden og de fire tegninger. Hvem vil fortælle rækkefølgen af billederne?
(D / 1 banan – B / 2 liter mælk – A / 3 pærer – C / 5 jordbær)

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Husk I skal pege på ordene, mens vi læser, så I ved, hvor ordene står.

Når I har læst bogen, vender I tilbage til titlen på forsiden. *Min milkshake*. Sig ordene med tydeligt */m/* i begge ord.

*Lagde I mærke til, at jeg lavede en tydelig lyd **/m/** i de to ord? Nu skal vi på jagt efter **/m/** i bogen.*

Læs bogen med tydelige m-lyde. Udover min og milkshake, som står på hver side, er der også *m* i ordene: mælk (side 4 og 5), blommer (side 8), fem (side 10) og Mums (side 16).

Hvis eleverne er motiverede til det, kan I på samme måde gå på jagt efter *æ* i bogen: mælk (side 4 og 5), pærer (side 6), jordbær (side 10) og evt. rækkefølge (bagsiden).

Lad eleverne læse bogen for hinanden to og to og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Tegne-/skrivebog

*Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. I skal skrive **M** på den ene side og **m** på den anden side. På M-siden skal I tegne ting eller dyr, der starter med **m**, på m-siden, skal I tegne ting eller dyr, der gemmer eller slutter med **m**. I må også gerne skrive ord og navne.*

Hvis I har arbejdet med *æ*, kan eleverne naturligvis lave tilsvarende æ-sider i deres bog.

3 Med bogen som udgangspunkt for skriveopgave

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad kænguruen lavede? Nu skal vi læse bogen sammen igen. Hvad er det nu,vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

en er der i min skal til to

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

Puslehistorie

Del puslehistorien ud. Læg en sætning sammen med hele gruppen. Husk punktum til sidst. Lad eleverne læse sætningen højt, mens de peger på ordene et ad gangen.

Klip brikkerne med talord ud og prøv, om eleverne kan læse dem. De kan evt. skrive tallet på brikken, så er det nemmere at huske. Bed dem lægge tallene i rækkefølge på bordet foran sig.

Klip nu alle brikkerne med billeder ud. Tal om hvilket billede, der hører til hvilket tal. Læg billederne under tallene.

Min milkshake

banan	mælk	pærer	blommer	jordbær	hop	milkshake
Der	skal	i	min	en	to	tre
Der	skal	i	min	fire	fem	seks
Der	skal	i	min	milkshake	milkshake	milkshake
.	.	.	.	liter	Mums	!

©Forlaget Pahler, 2018 pahler.dk Pahler

Nu kan vi næsten læse bogen kun ved hjælp af brikkerne! Hvordan er det nu, bogen starter? … ja, det er rigtigt: Der skal en banan i min milkshake **(Peg på brikken med *en* og på billedet med *banan*, mens I "læser")**

Lad eleverne læse sætningerne for hinanden to og to.

Det er flot, I er virkelig dygtige til at læse og skrive med ordbrikker.

Tegne-/skrivebog

Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. Nu skal I lave jeres egen milkshake. I må skrive eller lime brikker ind. Hvis I rigtig godt kan lide bananer, så kan I fx skrive: Der skal fem bananer i min milkshake. I må skrive en eller flere sætninger. Det bestemmer I selv.

Til sidst skal I læse jeres sætninger op for hinanden to og to.

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

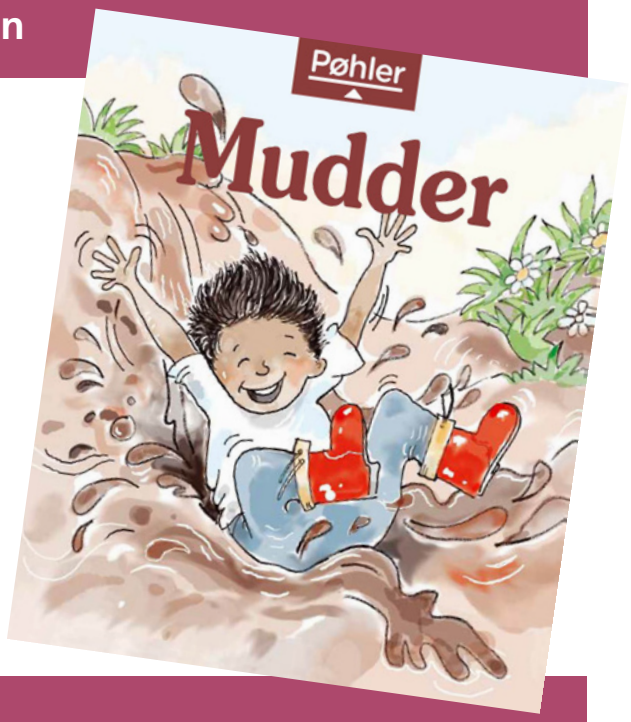

BØGER TIL TRIN 2

1. **Hvor gemmer den sig?**
2. **Jeg danser med en abe**
3. **Jeg får øje på et ansigt**
4. **Jeg skal op**
5. **Lavet af sand**
6. **Min milkshake**
7. **Mudder**
8. **Op og ned**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Genkende lyden /m/
- **Fonologisk opmærksomhed**
  Forbinde bogstavet m med lyden /m/
- **Ordforråd**
  Bogens indholdsord
  Genkende højfrekvente ord:
  der, er, i, min, også, på
- **Forståelse**
  Inddrage elevernes egen viden om at blive beskidt – måske i mudder?
- **Automatisering**
  Kan pege i teksten ord for ord ved læsning

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen

2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne

3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne/skriveopgaver

Du skal bruge puslehistorie: *Mudder*, sakse og lim. Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

Nu skal vi læse en bog, som hedder ***Mudder****. Her står mudder* **(peg på ordet)***. Prøv at kigge på billedet. Hvad kan I se? Hvad er mudder egentlig lavet af? Hvordan tror I, drengen har det? Er der nogen af jer, som har rørt ved mudder?*

Vend bogen om og vis bogens bagside.

I kan se to billeder. Til det øverste billede kan man vælge mellem to ord. På og i er de ord, som står i de røde cirkler. I sætningen står: Der er mudder på … **(læs og peg på ordene, men i stedet for stregen hold en pause og læs videre).** *Hvilket af ordene, skal jeg nu bruge? Skal jeg sige* ***på*** *mine hænder eller* ***i*** *mine hænder? Rigtigt! Der er mudder* ***på*** *mine hænder.*

Brug sætningen nedenunder på samme måde.
Vend herefter tilbage til bogens forside.

Nu skal vi læse bogen.

Læs titelblad og side 2 – 14 og hold pause på side 14.

Hvordan tror I, historien slutter? Ja, der er forskellige gæt.
Nu bladrer jeg. Er der nogen ord på siden? Nej! Hvem kan fortælle, hvad vi kan se, og hvad der sker? Ja, mor får et kram, og hvad mon der sker ved det?

Giv nu eleverne hver en bog

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Kan I huske, hvad bogen hedder? ***Mudder****. Ja det er flot. Nu læser jeg side 2, mens jeg peger på ordene. Kan I også pege på ordene i jeres bøger og læse sammen med mig?*

Læs hele bogen på denne måde.

Det var flot, at vi kunne følges ad. Nu vil jeg gerne have, at I hver sidder med bogen og hviskelæser bogen helt på egen hånd. Jeg vil liste rundt og høre jer læse og ser, at I peger på ordene, som I læser.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

2 Arbejd med fokusområde: bogstavet m

Giv eleverne hver en bog.

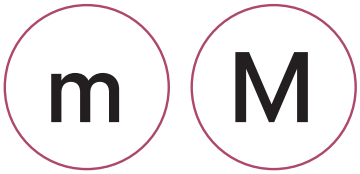

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? På bagsiden var der to sætninger. Vi ser på bagsiden. Hvem kan huske den øverste sætning? Hvilket ord skulle vi bruge? – ***på*** *– Hvem vil nu prøve den anden sætning? Ja, her skulle bruges* ***i****. Det var flot husket. Nu skal I pege på ordet mudder. Det står to gange. Kan I finde begge ord? Fint. Så må I godt vende bogen. Nu skal vi læse den sammen. Vi starter med forsiden. Hvad er det, I skal huske når vi læser? Ja, vi skal pege på ordene.*

Læs nu bogen sammen i kor.

Fint. I kunne jo huske alle ordene. Nu skal I tilbage på side 2. Peg på ordet mudder. Mudder starter med ***/m/*** **(sig lyden, hvor du har læberne presset sammen)***. Sig alle sammen* ***/m/****. Er der nogen, som har lyden før? Rigtigt: I* ***Min Milkshake*** *havde vi også* ***/m/****. Er der nogen, som kan huske, hvad bogstavet hedder? Ja rigtigt, der er et* ***m****. Lad os lige læse side 2 sammen igen. Er der andre ord, som starter med* ***/m/****? Rigtigt:* ***mine****.*

Læs bogen og find ord med *m* (mudder, min, mine, mit)

Kan I huske, hvordan bogen sluttede? Lad os lige se side 16. Står der ord på siden? Nej, det gør der ikke. Men vi finde på noget at sige? Hvis vi nu bruger nogle af de samme ord fra de andre sider, som vi har læst. Der er mudder på min ….på hvad? Der er mudder på min mor! Prøv at lyt til ordet mor. Hvilken lyd starter det med? Kunne hunden få et navn, der starter med ***/m/****?* ***(fx Molly)****. Så kunne der stå: Der er mudder på Molly!*

Tegne-/skrivebog

Kan I huske, hvad bogen hedder? Rigtigt: ***Mudder****. I jeres tegne-/skrivebog skal I skrive:* ***på*** *på den ene side og* ***i*** *på den anden side, ligesom ordene på bogens bagside.*

På ***på****-siden skal I tegne ting eller dele af kroppen, man kan få mudder* ***på*** **(fx tøj, hænder, sko)***, og på* ***i****-siden skal I tegne ting eller dele af kroppen, man kan få mudder* ***i*** **(fx mund, øje, spand)**

Har I tænkt over, at man både kan få mudder ***på*** *sine sko og* ***i*** *sine sko! Hvad er forskellen?*

3 Med bogen som udgangspunkt for skriveopgave

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Nu skal vi læse bogen sammen igen. Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

der er på et min i også

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

Puslehistorie

Del puslehistorien ud.

I dag skal I selv prøve at lægge en puslehistorie. I kan jo hjælpe hinanden to og to. Hvilket billede vil I bruge?

Lad eleverne lægge en sætning med brikkerne. Vis dem derefter den tilsvarende sætning i bogen og vis, hvordan de kan kontrollere ord for ord, at sætningen er lagt korrekt. Når en sætning er lagt korrekt kan de lægge en ny.

Det er flot, I er virkelig dygtige til at læse og skrive med ordbrikker.

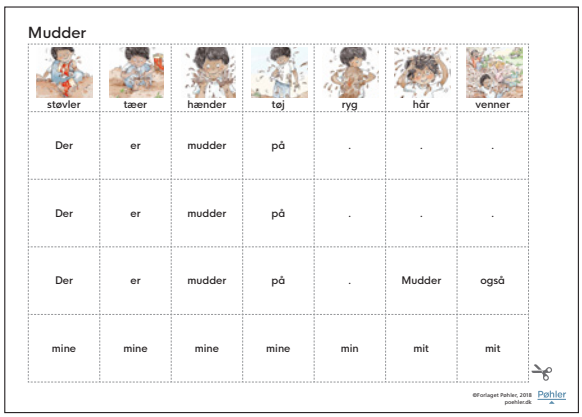

Tegne-/skrivebog

Nu skal I skrive en sætning, der starter med Der er mudder … i jeres tegne-/skrivebog. I må gerne lime ordbrikkerne ind, I må også gerne skrive ordene af, hvis I hellere vil det. I må selv bestemme, hvad der skal være mudder på eller mudder i. I må gerne bruge et billede fra bogen, I må også vælge selv at tegne.

Til sidst skal I læse jeres sætninger højt for hinanden.

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

BØGER TIL TRIN 2

1. **Hvor gemmer den sig?**
2. **Jeg danser med en abe**
3. **Jeg får øje på et ansigt**
4. **Jeg skal op**
5. **Lavet af sand**
6. **Min milkshake**
7. **Mudder**
8. **Op og ned**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Genkende lyden /k/
- **Fonologisk opmærksomhed**
  Forbinde bogstavet k med lyden /k/
- **Ordforråd**
  Genkende bogens k-ord

  Genkende højfrekvente ord: *igen, kan, komme, kommer, men, og, også, op, ned*
- **Forståelse**
  Inddrage egen viden om at vippe, eller blive overrasket i leg
- **Automatisering**
  Kan pege i teksten ord for ord ved læsning

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne/skriveopgaver

Du skal bruge puslehistorie: *Op og ned*, sakse og lim. Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

*Nu skal vi læse en bog, som hedder **Op og ned.** Prøv at se på bogens forside. Hvad kan denne bog mon handle om, hvad kan vi se? Hvordan kan man komme op, og hvordan kan man mon komme ned igen?*

Vend bogen om, og vis bogens bagside.

Her er to billeder. Lige under billederne står der: Hvem kommer op? Hvem kommer ned? Hvem, tror I, kommer op? Hvorfor tror I det? Hvem, tror I så, kommer ned? Hvordan kan I gætte det?

Vend tilbage til bogens forside.

*Nu har vi fået en ide om, hvad bogen kan handle om. Er der en, som lige vil fortælle lidt om det? Ja, det er om at vippe – og måske om nogle forskellige dyr eller personer, som vipper. Lad os se. Nu vil jeg læse for jer, og I kigger på ordene og billederne. På titelbladet står …. Rigtigt **Op og ned**. Det samme som på bogens forside.*

Læs nu side 2 og stop på side 13.

Jeg synes, at klovnen har skiftet udtryk. Hvorfor mon han har skiftet udtryk?

Lad elevernes svar stå hen.

Nu vil jeg læse side 14. Hvad tror I, bogen slutter med? Vi må se … Hvorfor mon der står splat? Ja, lyden af en kage i hovedet kan være en splatlyd, og det kan vi jo ikke høre. Forfatteren må så skrive ordet "Splat". Den slutning havde jeg slet ikke gættet på.

Giv nu eleverne hver en bog

*Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Kan I huske, hvad bogen hedder? **Op og ned**... Hvorfor mon den hedder sådan? … Nu læser jeg side 2, mens jeg peger på ordene. Kan I også pege på ordene i jeres bøger og læse sammen med mig?*

Læs hele bogen på denne måde.

Det var flot, at vi kunne følges ad. Nu vil jeg gerne have, at I hver sidder med bogen og hviskelæser bogen helt på egen hånd. Jeg vil liste rundt og høre jer læse og ser, at I peger på ordene, som I læser.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

2 Arbejd med fokusområde: bogstavet k

Giv eleverne hver en bog.

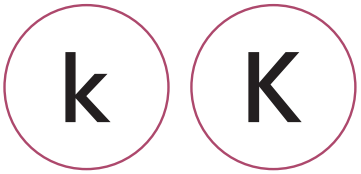

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Husk I skal pege på ordene, mens vi læser, så I ved, hvor ordene står. Vi starter med bogens forside.

Læs bogen sammen. Husk at eleverne skal pege i deres bog for hvert ord, der læses.

Det var fint, at vi kunne læse sammen. Nu vil jeg gerne have, at I finder side 2.

*Hvor mange ord er der på siden? Fire ord, det er rigtigt. Prøv at læse dem. Lagde I mærke til, at to ord startede med samme lyd **/k/**? Hvilke ord var det? Flot **kan** og **komme** starter begge to med **/k/**. Er der nogen, som kender navnet på bogstavet? … Nu siger jeg den første lyd i ordet kan **/k/**. Prøv at sige lyden selv. Hvilken lyd er den første lyd i **komme**? Flot. Det er også **/k/**. Mon der er flere ord i bogen, som starter med **/k/**? … Ja, **Klovnen**, på side 10 og 12 og **kagen** på side 14 starter også med **/k/***

Nu skal I selv læse bogen forfra med hviskestemme. Husk at pege på ordene I læser. Jeg vil komme rundt og høre jer.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Tegne-/skrivebog

*Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. I skal skrive **K** på den ene side, og **k** på den anden side. På K-siden skal I tegne ting eller dyr, der starter med **k**, på k-siden, skal I tegne ting eller dyr, der gemmer eller slutter med **k**. I må også gerne skrive ord og navne.*

3 Med bogen som udgangspunkt for skriveopgave

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Nu skal vi læse bogen sammen igen. Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

. igen kan komme kommer men og

også op ned

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

Puslehistorie

Del puslehistorien ud.

I dag skal I selv prøve at lægge en puslehistorie.
I kan jo hjælpe hinanden to og to.
Hvilket billede vil I bruge?

Lad eleverne lægge en sætning med brikkerne. Vis dem derefter den tilsvarende sætning i bogen og vis, hvordan de kan kontrollere ord for ord, at sætningen er lagt korrekt. Når en sætning er lagt korrekt, kan de lægge en ny.

Det er flot, I er virkelig dygtige til at læse og skrive med ordbrikker.

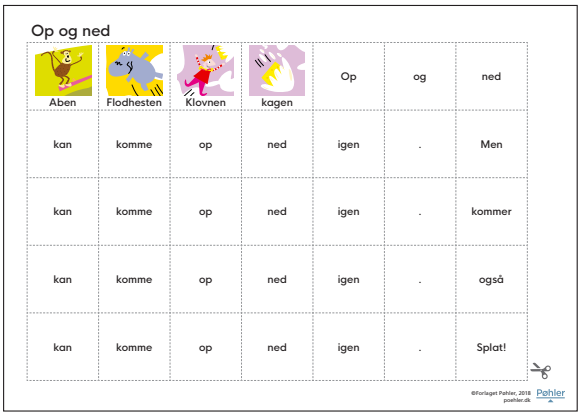
Op og ned

Aben	Flodhesten	Klovnen	kagen	Op	og	ned
kan	komme	op	ned	igen	.	Men
kan	komme	op	ned	igen	.	kommer
kan	komme	op	ned	igen	.	også
kan	komme	op	ned	igen	.	Splat!

Tegne-/skrivebog

Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. I skal tegne en vippe. Kan I huske, hvordan den så ud i bogen? I kan tegne den på samme måde, men før I starter, skal I lige tænke på, at I skal tegne en person eller et dyr, der står eller sidder i den ene ende af vippen – og én der ryger op i luften i den anden ende

Når I har lavet jeres tegning, skal I skrive "op" og "ned" under tegningen. I kan se ordene i bogen. Bagefter kan I fortælle hinanden, hvem der er der kommer op, og hvem der kommer ned, på jeres tegninger.